

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINIŲ KULTŪROS ĮSTAIGŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VERTINIMAS

2022 m. kovo 18 d. Nr. 4-1
Zarasai

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Zarasų rajono savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

Auditas atliktas vykdant 2021-12-07 pavedimą Nr. 7-3.

Auditą atliko: Kontrolės ir audito tarnybos vyr. specialistė Renata Sipavičienė.

Auditas pradėtas 2021 m. gruodžio 7 d.

Auditas baigtas 2022 m. kovo 18 d.

Audito ataskaita pateikta: Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovui Panevėžio ir Utenos apskrityse, Zarasų rajono savivaldybės merui, Zarasų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Zarasų rajono savivaldybės administracijai, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centrui, Zarasų krašto muziejui, Zarasų rajono savivaldybės viešajai bibliotekai, Kultūros centro Dusetų dailės galerijai.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu <http://.zarasaikontrolė.lt> Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje.

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO REZULTATAI	4
1. Įstaigose sukurtos viešųjų pirkimų vidaus kontrolės procedūros tobulintinos	4
2. Prekės, paslaugos ir darbai įsigyti ne visada laikantis teisės aktų reikalavimų	7
2.1. Metiniai viešųjų pirkimų planai ne visada tvirtinti bei tikslinti atsižvelgiant į pasikeitimus	10
2.2. Viešųjų pirkimų procedūros tobulintinos	13
3. Dauguma sutarčių sudarytos ir įvykdytos tinkamai, įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus užtikrinta pakankama tiekėjų konkurencija	22
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	26
PRIEDAI	28

Audito svarba

Pagrindinis viešųjų pirkimų tikslas – vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas. Nors Viešųjų pirkimų įstatymas yra dažnai keičiamas ir tai neleidžia susiformuoti vienodai viešųjų pirkimų vykdymo praktikai bei apsunkina viešųjų pirkimų procedūras, tačiau perkančiosios organizacijos privalo prie jų operatyviai prisitaikyti ir vykdyti viešuosius pirkimus laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų.

Zarasų rajono savivaldybės kultūros įstaigos (toliau – Įstaigos) 2020–2021 metais sudarė 1616 sutartis, kurių bendra vertė buvo 682 485,64 Eur.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar 2020–2021 metais organizuojant ir vykdančiam viešuosius pirkimus bei jų pagrindu sudarant viešojo pirkimo-pardavimo sutartis laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar sukurta tinkama viešųjų pirkimų sistemos vidaus kontrolės aplinka ir procedūros;
- ar prekės, paslaugos ir darbai įsigyti laikantis teisės aktų reikalavimų;
- ar sutartys sudarytos ir įvykdytos tinkamai, ar įsigyjant prekes užtikrinama tiekėjų konkurencija.

Audituojami subjektai – Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras, Zarasų krašto muziejus, Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Kultūros centras Dusetų dailės galerija.

Audituojamasis laikotarpis – 2020–2021 m. vykdyti viešieji pirkimai bei tuo laikotarpiu galiojusi viešųjų pirkimų sistema.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (29 psl.). Rekomendacijos pateiktos audito rezultatų dalyje, jų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (26 psl.).

AUDITO REZULTATAI

1. Įstaigose sukurtos viešųjų pirkimų vidaus kontrolės procedūros tobulintinos

Siekiant, kad perkančioji organizacija įsigytų reikalingų prekių, paslaugų ar darbų ir racionaliai naudotų tam skirtas lėšas, perkančiosios organizacijos vadovas turi sukurti efektyvią, pagal poreikius tobulinamą pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės sistemą, kuri apimtų visą pirkimų procesą. Iki 2019 m. liepos 3 d. galiojo viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijos¹, kurių tikslas buvo padėti sukurti ar patobulinti jau esančią viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės sistemą, užtikrinančią vykdomų pirkimų teisėtumą, viešųjų pirkimų principų laikymąsi, strateginių ir kitų perkančiosios organizacijos veiklos planų įgyvendinimą, sutartinių įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi. Šiuo metu viešuosius pirkimus reglamentuojantys teisės aktai tiesiogiai nenustato įpareigojimo nustatyti pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės mechanizmus, tačiau pareigą sukurti vidaus kontrolės sistemą, užtikrinančią teisės aktų reikalavimų laikymąsi, tinkamą turto valdymą bei ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo principais grindžiamos veiklos vykdymą, numato Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas. Vienas iš vidaus kontrolės elementų yra kontrolės veikla, kuri apima atitinkamų įgaliojimų asmenims suteikimą, jų funkcijų atskyrimą, dokumentų kontrolę, veiklos priežiūrą ir kitų viešojo juridinio asmens vadovo nustatytų reikalavimų laikymąsi².

Audito metu, siekiant įvertinti ar audituojamuose subjektuose sukurtos tinkamos pirkimų sistemos vidaus kontrolės aplinkos ir procedūros, buvo vertinama³:

- ar paskirti pirkimų planavimo, vykdymo ir sutarties vykdymo kontrolės procese dalyvaujantys asmenys, apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybė;
- ar nustatyta pirkimų organizavimo tvarka nuo pirkimų poreikio formavimo iki pirkimo sutarties sudarymo arba, jeigu pirkimo sutartis nebuvo sudaryta, iki pirkimo procedūros pabaigos;
- ar patvirtintos standartinės dokumentų, susijusių su pirkimų planavimu, vykdymu ir sutarčių kontrole, formos.

Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre viešųjų pirkimų procedūras reglamentuoja vadovo patvirtintos prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklės⁴ (toliau – KC

¹2011-11-30 Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1S-174 patvirtintos Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijos.

²Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 6 str. 3 p.

³Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos parengtas gaires „Pirkimų organizavimas ir vidaus kontrolė“ 2020 m.

⁴2018-09-19 Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktoriaus įsakymas Nr. V-28 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su teisės akto pakeitimais).

Taisyklės). Šiose taisyklėse yra nustatyti pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo ir vykdymo bei sutarties vykdymo procesai bei juose dalyvaujantys asmenys, apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybė bei detalūs veiksmai, kuriuos jie turi atlikti.

KC Taisyklėse reglamentuoti pirkimų planavimo, pirkimo iniciavimo, pasirengimo pirkimui, pirkimo vykdymo, pirkimo sutarties sudarymo ir jos vykdymo etapai bei pirkimo sutarties vykdymo priežiūra⁵. KC Taisyklių priedais yra patvirtintos pildomos dokumentų formos. Nustatyta, kad įstaigoje yra pildomas atliktų pirkimų registracijos žurnalas, kurio forma neatitinka įstaigos vadovo patvirtintos formos KC Taisyklių 3 priede. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota pildyti patvirtintos formos viešųjų pirkimų registrus arba, esant poreikiui, patvirtinti naudojimui patogias registrų formas.

Įstaigoje 2020 m. dirbo 1 viešųjų pirkimų specialistas, kurio funkcijos tiesiogiai susijusios su viešųjų pirkimų vykdymu. Pažymėtina, kad į šias pareigas specialistas buvo priimtas konkurso būdu, kaip nurodyta pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime⁶. 2021 m. šis specialistas keitėsi. Šiuo atveju darbuotojas į viešųjų pirkimų specialisto pareigas buvo priimtas be konkurso t. y. nesilaikant minėto teisės akto reikalavimų. Kiti su viešųjų pirkimų vykdymu susiję asmenys yra įvairių sričių specialistai, kuriems vadovo įsakymais yra pavestos funkcijos vykdyti viešuosius pirkimus ar dalyvauti viešųjų pirkimų komisijose. Audituojamu laikotarpiu vienas darbuotojas dirbantis su viešaisiais pirkimais kėlė kvalifikaciją vieną kartą dalyvaudamas mokymuose.

Zarasų krašto muziejuje viešųjų pirkimų procedūras reglamentuoja vadovo patvirtintos prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklės⁷ (toliau – Muziejaus Taisyklės). Šiose taisyklėse yra nustatyti pirkimų planavimo, organizavimo, vykdymo ir sutarties vykdymo procese dalyvaujantys asmenys, apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybė bei detalūs veiksmai, kuriuos jie turi atlikti. Muziejaus Taisyklės reglamentuotos poreikio formavimo, pirkimų planavimo, pasirengimo pirkimui, pirkimo iniciavimo ir organizavimo, pirkimo sutarties sudarymo ir jos vykdymo etapai⁸. Muziejaus Taisyklių priedais yra patvirtintos pildomos dokumentų formos. Nustatyta, kad įstaigoje nėra pildomas bendras patvirtintos formos pirkimų registracijos žurnalas, kuriame turi būti registruojami mažos vertės pirkimai⁹, o pirkimai registruojami viešųjų pirkimų dokumentų

⁵2018-09-19 Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktoriaus įsakymas Nr. V-28 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su teisės akto pakeitimais).

⁶2018-11-28 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1162 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pakeitimo“ (su teisės akto pakeitimais).

⁷2017-07-03 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymas Nr. V-48 „Dėl krašto muziejaus prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

⁸Ten pat.

⁹2017-07-03 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymo Nr. V-48 „Dėl krašto muziejaus prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ 6.10 p.

registre, kurio forma neatitinka patvirtintos vadovo¹⁰. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota pildyti patvirtintos formos viešųjų pirkimų registrus arba, esant poreikiui, patvirtinti naudojimui patogias registrų formas.

Audituojamu laikotarpiu pirkimus vykdė vienas įstaigos darbuotojas, kuriam buvo suteiktos teisės pasirašyti viešųjų pirkimų dokumentus¹¹, tačiau jis vadovo įsakymu ar kaip kitaip nebuvo paskirtas pirkimų iniciatoriumi ar organizatoriumi. Kiti su viešųjų pirkimų vykdymu susiję asmenys (vadovo įsakymu paskirti viešųjų pirkimų komisijos dalyviais¹²) yra įvairių sričių specialistai, kurių pareiginėse instrukcijose yra pavesta dalyvauti viešųjų pirkimų komisijos bei kitų komisijų darbe. 2021 m. pasikeitus įstaigos vadovui darbuotojui, vykdžiusiam įstaigos pirkimus, buvo pavestos pirkimo organizatoriaus bei pirkimų planavimo funkcijos. Kitiems specialistams buvo pavestos pirkimo iniciatorių funkcijos bei buvo paskirtas ir prevencinę pirkimų ir pirkimo sutarčių vykdymo finansinę kontrolę vykdomas asmuo¹³. Audituojamu laikotarpiu darbuotojai dirbantys su viešaisiais pirkimais nekėlė kvalifikacijos.

Zarasų rajono savivaldybės viešoji bibliotekoje viešųjų pirkimų procedūras reglamentuoja vadovo patvirtintos mažos vertės viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos taisyklės¹⁴ (toliau – Bibliotekos Taisyklės). Šiose taisyklėse yra nustatyti pirkimų planavimo, organizavimo, vykdymo ir sutarties vykdymo procese dalyvaujantys asmenys, apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybė bei detalūs veiksmai, kuriuos jie turi atlikti. Be kitų pirkimuose dalyvaujančių asmenų, vadovo įsakymu yra paskirtas ir viešųjų pirkimų prevencinę pirkimų ir pirkimo sutarčių vykdymo finansinę kontrolę vykdomas asmuo¹⁵.

Bibliotekos Taisyklėse reglamentuoti poreikio formavimo, pirkimų planavimo, pasirengimo pirkimui, pirkimo vykdymo, pirkimo sutarties sudarymo bei vykdymo etapai. Bibliotekos Taisyklių priedais yra patvirtintos pildomos dokumentų formos. Nustatyta, kad 2020 m. įstaigoje buvo pildomas pirkimų registracijos žurnalas, kurio forma ne visai atitiko patvirtintos Bibliotekos Taisyklių 6 priede. 2021 m. įstaigoje buvo pildomas patvirtintos formos pirkimų registracijos žurnalas. Įstaigoje su viešųjų pirkimų vykdymu susiję asmenys yra įvairių sričių specialistai,

¹⁰2017-07-03 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymo Nr. V-48 „Dėl krašto muziejaus prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ 2 priedas.

¹¹2020-02-11 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymas Nr. V-5 „Dėl Zarasų krašto muziejaus darbuotojų, turinčių teisę pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašo patvirtinimo“.

¹²2020-12-02 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymas Nr. V-43 „Dėl Zarasų krašto muziejaus direktoriaus 2019 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. V-17 „Dėl Zarasų krašto muziejaus viešųjų pirkimų komisijos sudėties pakeitimo“ pakeitimo“.

¹³2021-12-03 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymas Nr. V(1.3E)-35 „Dėl Zarasų krašto muziejaus viešojo pirkimo komisijos sudarymo, mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo“.

¹⁴2017-07-03 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymas Nr. V-48 „Dėl krašto muziejaus prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

¹⁵2017-07-14 Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymas Nr. 2-37 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos mažos vertės viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos taisyklių patvirtinimo“.

kuriems vadovo įsakymais yra pavesta atlikti viešųjų pirkimų funkcijas. Taip pat viešųjų pirkimų specialistams pareiškėse instrukcijose yra pavesta inicijuoti ir organizuoti įstaigos viešųjų pirkimų komisijos darbą, rengti viešųjų pirkimų ataskaitas, prisidėti prie įstaigos metų viešųjų pirkimo plano rengimo, inicijuoti viešuosius pirkimus, dalyvauti viešųjų pirkimų komisijoms veikloje. Audituojamu laikotarpiu viešųjų pirkimo skyriaus darbuotojai kėlė kvalifikaciją viešųjų pirkimų srityje – dalyvavo mokymuose, konferencijose.

Kultūros centre Dusetų dailės galerijoje viešųjų pirkimų procedūras reglamentuoja vadovo patvirtintas viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas¹⁶ (toliau – Galerijos Aprašas). Šiame dokumente yra nustatyti pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo ir sutarties vykdymo procesai, nurodyti procesuose dalyvaujantys asmenys, apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybė bei veiksmai, kuriuos jie turi atlikti.

Galerijos Apraše reglamentuoti pirkimų planavimo, pasirengimo pirkimui, pirkimo inicijavimo, organizavimo, pirkimo sutarties sudarymo ir jos vykdymo etapai. Pildomos viešųjų pirkimų procedūrų dokumentų formos patvirtintos Galerijos Aprašo priedais. Nustatyta, kad įstaigoje pildomas pirkimų registracijos žurnalas, skirtas registruoti atliekamus pirkimus, tačiau jo forma nėra patvirtinta vadovo. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota patvirtinti naudojimui patogias pirkimų registrų formas. Įstaigoje dirba vienas viešųjų pirkimų specialistas, kurio funkcijos tiesiogiai susijusios su viešųjų pirkimų vykdymu. Viešųjų pirkimų specialistas audituojamu laikotarpiu kėlė kvalifikaciją viešųjų pirkimų srityje – dalyvavo mokymuose.

2. Prekės, paslaugos ir darbai įsigyti ne visada laikantis teisės aktų reikalavimų

Pagal VPT teikiamas ataskaitas bei Įstaigų pildomus registrus 2020–2021 metais Įstaigose buvo sudaryta 1616 sutarčių, kurių bendra vertė buvo 682 485,64 Eur, iš jų:

- Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras sudarė 732 sutartis, kurių bendra vertė buvo 333 744,42 Eur;
- Zarasų krašto muziejus sudarė 91 sutartį, kurių bendra vertė buvo 57 056,60 Eur;
- Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka sudarė 261 sutartį, kurių bendra vertė buvo 177 245,30Eur;
- Kultūros centras Dusetų dailės galerija sudarė 532 sutartis, kurių bendra vertė buvo 114 439,32 Eur.

¹⁶2017-07-24 Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-22a „Kultūros centro Dusetų dailės galerijos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas“ ir 2021-10-28 Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-82 „Kultūros centro Dusetų dailės galerijos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas“.

Pagal pirkimų kiekį Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro pirkimai sudarė 45 proc., Kultūros centro Dusetų Dailės galerijos pirkimai sudarė 33 proc., Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pirkimai sudarė 16 proc. ir Zarasų krašto muziejaus pirkimai sudarė 6 proc. nuo visų 2020–2021 metų laikotarpiu vykdytų pirkimų (žr. 1 pav.).

1 pav. 2020-2021 m. vykdytų pirkimų pasiskirstymas pagal įstaigas, proc.

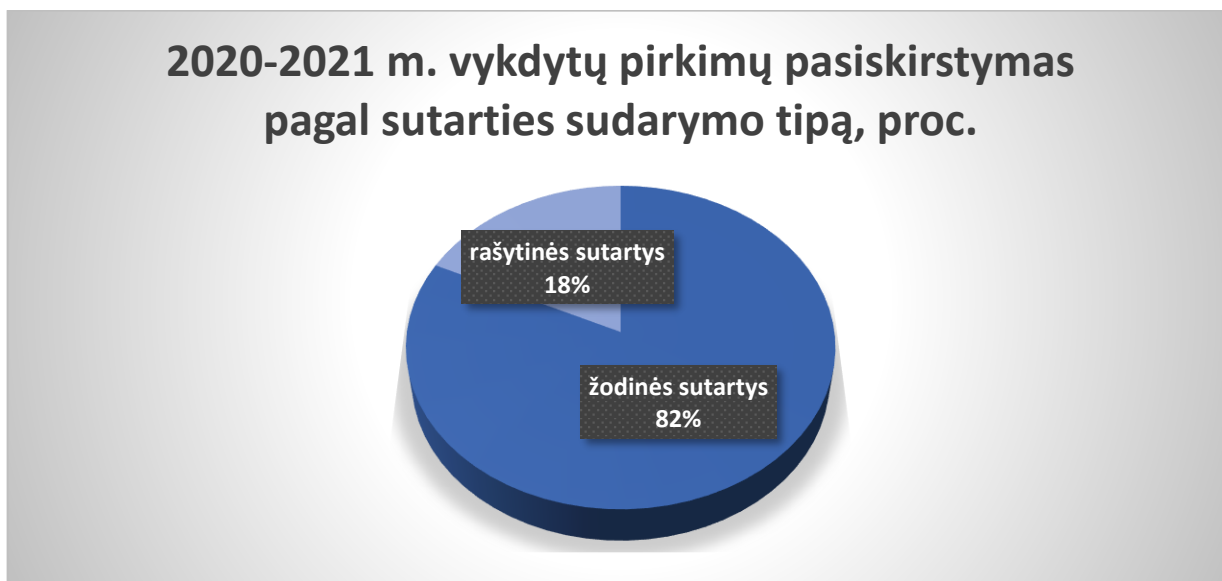
Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal įstaigų pateiktus duomenis

Audituojamu laikotarpiu buvo pasirašytos 289 sutartys, kurių bendra vertė 385 199,41 Eur ir sudarytos 1328 žodinės sutartys, kurių bendra vertė 297 286,23 Eur¹⁷. Žodinės sutartys dažnu atveju buvo sudarytos įsigyjant prekes jų pardavimo vietoje, o jas patvirtina sąskaita faktūra. Nors bendras sudarytų žodinių sutarčių skaičius ženkliai didesnis nei rašytinių (atitinkamai 82 proc. ir 18 proc.) (žr. 2 pav.), tačiau žodinių sutarčių vertė sudarė tik 44 proc. visų sudarytų sutarčių vertės.

¹⁷Pagal pirkimų registracijos žurnalų duomenis, Viešųjų pirkimų tarnybai teikiamas ataskaitas (Atn-3 forma) ir įstaigų pateiktą informaciją.

2 pav. 2020-2021 m. vykdytų pirkimų pasiskirstymas pagal sutarties sudarymo tipą, proc.

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Įstaigų pateiktus duomenis

Rašytinės sutartys buvo sudarytos vykdant tarptautinius ir supaprastintus pirkimus įvairiais būdais: supaprastinto atviro konkurso būdu, pirkimai iš CPO, skelbiamos ir neskelbiamos apklausos būdu (2 pav.).

Didžiausią 2020–2021 metų laikotarpyje Įstaigose vykdytų pirkimų vertę sudarė paslaugų pirkimai – 53 proc., prekių pirkimai sudarė 43 proc., o darbų pirkimai sudarė tik 4 proc. visų pirkimų vertės (žr. 3 pav.).

3 pav. 2020-2021 m. vykdytų pirkimų verčių pasiskirstymas pagal pirkimo rūšį, proc.

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Įstaigų pateiktus duomenis

2.1. Metiniai viešųjų pirkimų planai ne visada tvirtinami bei tikslinami atsižvelgiant į pasikeitimus

Pirkimų plane numatomas ir patvirtinamas einamaisiais biudžetinais metais planuojamų vykdyti prekių, paslaugų ir darbų pirkimų sąrašas. Tai yra įstaigų vidinis dokumentas, jo rengimo ir keitimo tvarkos Viešųjų pirkimų įstatymas ar susiję teisės aktai nereglamentuoja. Nors dažnai praktikoje įprasta viešųjų pirkimų proceso pradžia laikyti planavimą, tačiau pirkimų planavimas faktiškai prasideda nuo poreikio formavimo. Siekiant nustatyti ar Įstaigos tinkamai planuoja pirkimus ir rengiasi jų vykdymui, audito metu vertinome¹⁸:

- ar Įstaigos planuodamos pirkimus ir rengdamasi jų vykdymui tvirtina metinius pirkimų planus, atsižvelgiant į poreikį juos keičia bei viešina jų pagrindu sudarytas suvestines;
- ar teisingai skaičiuojamos numatomos pirkimų vertės bei, atsižvelgiant į jas, pasirenkami pirkimų būdai.

Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre pagal KC Taisyklių nuostatas, pirkimų poreikį formuoja pirkimų iniciatoriai teikdami informaciją už pirkimų planavimą atsakingam asmeniui, kuris patikrinęs informaciją ir suskaičiavęs pirkimų vertes parengia pirkimų planą ir teikia tvirtinti įstaigos vadovui. 2020 m. ir 2021 m. viešųjų pirkimų planai ir jų pakeitimai buvo patvirtinti audituojamų subjektų vadovų įsakymais iki KC Taisyklėse nurodyto termino. Metiniai viešųjų pirkimų planai atitinka patvirtintą formą. Jų pagrindu parengtos suvestinės buvo pavišintos Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Metiniai viešųjų pirkimų planai buvo tikslinami, tačiau ne visada laikantis pirkimų plano tikslinimo procedūrų, taip kaip nustatyta įstaigos viešųjų pirkimų KC Taisyklėse.

Nustatyti atvejai:

KC Taisyklėse¹⁹ nurodyta, kad pirkimų planas tikslinamas vieną kartą per ketvirtį, išskyrus atvejį, kai konkretaus pirkimo, kuris įstaigos pirkimų plane nebuvo numatytas, numatoma vertė viršija 3000,00 eurų be pridėtinės vertės mokesčio.

- 2020 m. įstaigos pirkimų planas III ketvirtyje buvo keistas du kartus, nors tikslinimo metu planas buvo papildomas vienu paslaugų pirkimu ir dviem prekių pirkimais neviršijančiais KC Taisyklėse nurodytos 3000,00 eurų be pridėtinės vertės mokesčio sumos.
- 2021 m. įstaigos pirkimų planas I ketvirtyje buvo keistas du kartus, nors tikslinimo metu planas buvo papildomas vienu paslaugų pirkimu neviršijančiu KC Taisyklėse nurodytos 3000,00 eurų be pridėtinės vertės mokesčio sumos.

Atsižvelgiant į tai, rekomenduota pirkimų planą tikslinti vadovaujantis KC Taisyklių nuostatomis arba, esant poreikiui, patikslinti KC Taisykles.

¹⁸Viešųjų pirkimų įstatymas, 5 str. 1 d., 3 d., 8 d., 9 d., 10 d., 23 str. 2 d., 26 str. 1 d., 28 str. 1 d.

¹⁹2018-09-19 Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktoriaus įsakymo Nr. V-28 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su teisės akto pakeitimais) 14 p.

Išanalizavus metiniuose pirkimų planuose nustatytus pirkimo būdus, nustatyta, kad pirkimo būdai parenkami teisingai – atsižvelgiant į pirkimų rūšį, jų numatomas vertes sumuojant pagal BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis. Palyginus šios įstaigos metiniame pirkimų plane ir pirkimų registravimo žurnale esančią informaciją, nustatyta, kad kai kuriais atvejais viešųjų pirkimų metiniame plane suplanuoti pirkimai buvo vykdomi už gerokai didesnę sumą, tačiau metinis planas nebuvo tikslinamas. Pažymėtina, jog nors nuo 2019 m. birželio 11 d. leidžiama sudaryti sutartį, viršijančią pirkimui skirtų lėšų sumą, tačiau VPT nuomone²⁰ pirkimui skirtų lėšų didinimas turėtų būti suprantamas ir taikomas kaip išimtis, o jo pagrindimas turėtų būti rašytinis, patvirtintas įstaigos vadovo ir buhalterio.

Zarasų krašto muziejuje pagal Muziejaus Taisyklių nuostatas, pirkimų poreikį formuoja pirkimų iniciatoriai teikdami pirkimų sąrašus už pirkimų planavimą ir pirkimų organizavimo priežiūrą atsakingam asmeniui paskirtam įstaigos vadovo, kuris patikrinęs informaciją ir suskaičiavęs pirkimų vertes parengia bendrą įstaigos pirkimų planą ir teikia tvirtinti įstaigos vadovui. Muziejaus Taisyklių 23 p. aprašyta, kad patvirtintas vadovo pirkimų planas kasmet ne vėliau kaip iki kovo 15 d. skelbiamas CVPIS. Nustatyta, kad 2020 m. ir 2021 m. įstaigoje viešųjų pirkimų planai nebuvo rengti ir tvirtinami, o visi audituojamo laikotarpio pirkimai buvo atliekami nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo²¹ bei Muziejaus Taisyklių nuostatų. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota kiekvienais metais rengti ir tvirtinti pirkimų planą vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo bei Muziejaus Taisyklių nuostatomis arba, esant poreikiui, patikslinti Muziejaus Taisykles.

Zarasų rajono savivaldybės viešoji bibliotekoje pagal Bibliotekos Taisyklių nuostatas, pirkimų poreikį formuoja pirkimų iniciatoriai teikdami planuojamų pirkimų sąrašus už pirkimų planavimą atsakingam asmeniui (pirkimų organizatoriui), o pirkimų organizatorius rengia metinį pirkimų planą. 2020 m. ir 2021 m. viešųjų pirkimų planavimo dokumentai (suvestinės) ir jų pakeitimai buvo tvirtinami įstaigos vadovo įsakymais bei buvo pavišinti Viešųjų pirkimų įstatymo bei Bibliotekos Taisyklių nustatyta tvarka.

Nustatyta, kad ne visuose pirkimų planavimo dokumentuose numatytuose pirkimuose nurodomos planuojamos pirkimo vertės, kurios padeda nustatyti pirkimo būdą. Nesant nurodytai pirkimo vertei sudėtinga nustatyti, kas yra laikoma per didele pirkimo kaina bei negalima patvirtinti ar pirkimo būdai parenkami teisingai – atsižvelgiant į pirkimų rūšį, jų numatomas vertes sumuojant pagal BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis.

---

²⁰Viešųjų pirkimų tarnybos 2020-10-06 konsultacija „Ar atliekant pirkimus pagal Viešųjų pirkimų įstatymą pasiūlymų vertinimo metu galima keisti pirkimui skirtą lėšų sumą?“ <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360006297559>.

²¹Viešųjų pirkimų įstatymas, 26 str. 1 d.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. spalio 27 d. įvykdytas lentos (skelbimams) 3 vnt. pirkimas Nr. 86, kurio vertė 104,28 Eur, o tuo tarpu pirkimų planavimo dokumentuose tokio pirkimo vertė nenurodyta (nurodyta „pagal poreikį“).
- 2021 m. gruodžio 15 d. įvykdytas atvirukų, vokų ir ženklų pirkimas Nr. 117, kurio vertė 89,99 Eur, o tuo tarpu pirkimų planavimo dokumentuose tokio pirkimo vertė nenurodyta (nurodyta „pagal poreikį“).

Taip pat nustatyta, kad pildomo ir tvirtinamo pirkimų planavimo dokumento forma neatitinka Bibliotekos Taisyklių 5 priede patvirtintos formos. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota pildyti patvirtintos formos viešųjų pirkimų planą (o jo pagrindu rengti pirkimų suvestines), esant poreikiui, patvirtinti naudojimui patogią ir lengvinančią apskaitą vykdant pirkimus viešųjų pirkimų formą. Rekomendacija įgyvendinta audito metu.

Kultūros centre Dusetų dailės galerijoje pagal Galerijos Aprašo²² nuostatas, įstaigos pirkimų planas rengiamas atsižvelgiant į įstaigos biudžetiniams metams pagal finansavimo programas sudarytus išlaidų planus. 2020 m. ir 2021 m. viešųjų pirkimų planai buvo patvirtinti audituojamo subjekto vadovo įsakymais. Nustatyta, kad pildoma metinių viešųjų pirkimų planų forma nėra patvirtinta vadovo, o įstaigos pirkimų planai audituojamu laikotarpiu buvo parengti ir patvirtinti nesilaikant Galerijos Aprašo nuostatų. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota kiekvienais metais rengti ir tvirtinti pirkimų planą vadovaujantis Galerijos Aprašo nuostatomis arba, esant poreikiui, patikslinti Galerijos Aprašą.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. numatomų pirkti prekių, vykdyti paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų planas Kultūros centro Dusetų dailės galerijos patvirtintas vadovo 2020-03-27 įsakymu Nr. 1-22, kai tuo tarpu Galerijos Aprašo nuostatose nurodoma, kad įstaigos viešųjų pirkimų planas turi būti patvirtintas iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 1 d.
- 2021 m. numatomų pirkti prekių, vykdyti paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų planas Kultūros centro Dusetų dailės galerijos patvirtintas vadovo 2021-04-06 įsakymu Nr. 1-8, kai tuo tarpu Galerijos Aprašo nuostatose nurodoma, kad įstaigos viešųjų pirkimų planas turi būti patvirtintas iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 1 d.

Be to, nustatyta, kad Galerijos Aprašas numato Kultūros centro Dusetų dailės galerijos neskelbiamų apklausų mažos vertės viešųjų pirkimų, kai konkrečių prekių, paslaugų ar darbų pirkimo vertė mažesnė kaip 3000,00 Eur be pridėtinės vertės mokesčio, atlikimo procedūras, būdus, dokumentų rengimo ir teikimo tiekėjams reikalavimus, tačiau audituojamu laikotarpiu įstaigoje buvo vykdyta ir didesnės vertės pirkimų. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota vykdyti pirkimus vadovaujantis Galerijos Aprašo nuostatomis arba, esant poreikiui, patikslinti Galerijos Aprašą.

²²2017-07-24 Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-22a „Kultūros centro Dusetų dailės galerijos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas“ ir 2021-10-28 Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-82 „Kultūros centro Dusetų dailės galerijos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas“.

Išanalizavus metiniuose pirkimų planuose nustatytus pirkimo būdus, negalime patvirtinti, kad pirkimo būdai parenkami teisingai – atsižvelgiant į pirkimų rūšį, jų numatomas vertes sumuojant pagal BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis, nes palyginus įstaigos metiniuose pirkimų planuose ir pirkimų registruose esančią informaciją, nustatyta, kad faktinė įvykdytų pirkimų metinė suma viršijo viešųjų pirkimų metiniuose planuose suplanuotą sumą. Metiniai planai nebuvo tikslinami, nors Galerijos Apraše yra numatyta plano patikslinimo procedūra. Be to nustatyta, kad metiniuose pirkimų planuose netiksliai suskaičiuotos bendros visų metų pirkimų sumos. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota tikslinti viešųjų pirkimų planus vadovaujantis Galerijos Aprašo bei Viešųjų pirkimų įstatymo²³ nuostatomis.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. viešųjų pirkimų plane prekių grupei suplanuota 6600,00 Eur suma, kai tuo tarpu faktinė įvykdytų pirkimų suma prekių grupėje sudaro 16143,27 Eur.
  - 2021 m. viešųjų pirkimų plane prekių grupei suplanuota 7700,00 Eur suma, kai tuo tarpu faktinė įvykdytų pirkimų suma prekių grupėje sudaro 21406,88 Eur, o bendra metinė pirkimų suma viršija planuotą sumą: vietoje planuotos 52300,00 Eur faktinė bendra metinė pirkimų suma sudaro 62859,36 Eur.
-

2.2. Viešųjų pirkimų procedūros tobulintinos

Įstaigos yra perkančiosios organizacijos, todėl išigydomos prekes, paslaugas ar darbus turi vykdyti viešuosius pirkimus vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu²⁴, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu²⁵, kitais susijusiais poįstatyminiais teisės aktais, Įstaigų vadovų patvirtintais Viešųjų pirkimų procedūrų aprašais (taisyklėmis).

Audito metu buvo tikrintas konkrečiuose atsirinktuose pirkimuose²⁶ vykdytų procedūrų atitiktis teisės aktams, vertinant²⁷:

- ar pirkimą vykdė vadovų įgalioti subjektai, kurie buvo pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją, deklaravę interesus;
- ar iki pirkimų procedūrų pradžios buvo nustatyta numatoma pirkimo vertė;

---

²³2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo (su teisės aktų pakeitimais) 26 str. 1 dalis.

²⁴2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymas (su teisės aktų pakeitimais).

²⁵2017-06-28 Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1S-97 patvirtintas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (su teisės aktų pakeitimais).

²⁶Iš viso atliktas 279 sutarčių vertinimas: 146 rašytinių sutarčių bei 133 žodinių detalios audito procedūros.

²⁷Viešųjų pirkimų įstatymas, 5 str., 17 str. 1 d., 3 d., 19 str. 1 d. 2 p., 21 str. 2 d., 35 str. 2 d., 37 str., 45 str. 1 d., 47 str. 1, 2, 3, 6, 7 d., 59 str. 1 d., 61 str. 1 d., 63 str., 67 str., 71 str., 73 str. 1 d., Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, 4 str. 3 d. 8 p., Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, 2 p., 5 p., 14 p., 16 p., 17 p., 18 p., 21 p., Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-27 įsakymu Nr. 1S-94 patvirtintos Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos reikalavimai, Viešųjų pirkimų procesų aprašas, 5.1.2.3. p., 5.1.2.6 p., 5.1.2.8 p., 5.1.4.4.9 p., 5.1.4.5.2 p., 5.1.4.7. p., 5.1.4.2. p., 5.1.5.3 p.

- ar priklausomai nuo pirkimo vertės pasirinktas pirkimo būdas atitinka Viešųjų pirkimų įstatymo, Mažos vertės pirkimų aprašo ar vidinės tvarkos nuostatas, ar pirkimas nebuvo skaidytas, siekiant išvengti pirkimo būdo pasirinkimo;

- ar rengti reikalingi pirkimo procedūrų dokumentai;

- ar parengti pirkimo dokumentai atitinka nustatytus reikalavimus, ar juose nustatytos aiškios ir tikslios sąlygos;

- ar dalyvių pasiūlymai buvo priimti ir įvertinti laikantis nustatytų procedūrų.

Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre ne visus tikrintus pirkimus inicijavo/vykde vadovo įsakymu paskirti pirkimo iniciatoriai/organizatoriai arba vadovo įsakymu sudaryta ir pirkimo vykdymui įgaliota komisija, sudaryta iš ne mažiau kaip 3 narių.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 223,14 Eur (270,00 Eur su PVM). 2021-11-22 pirkimo paraišką Nr. 258 suderino už pirkimų organizavimą ir priežiūrą atsakingas asmuo, kuris pirkimų iniciatoriumi, organizatoriumi ir už pirkimus atsakingu asmeniu paskirtas 2021-11-25 vadovo įsakymu Nr. V-34-(1.3.).

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 61,98 Eur (75,00 Eur su PVM). 2021-11-22 pirkimo paraišką Nr. 260 suderino už pirkimų organizavimą ir priežiūrą atsakingas asmuo, kuris pirkimų iniciatoriumi, organizatoriumi ir už pirkimus atsakingu asmeniu paskirtas 2021-11-25 vadovo įsakymu Nr. V-34-(1.3.).

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 1652,89 Eur (2000,00 Eur su PVM). 2021-11-22 pirkimo paraišką Nr. 263 suderino už pirkimų organizavimą ir priežiūrą atsakingas asmuo, kuris pirkimų iniciatoriumi, organizatoriumi ir už pirkimus atsakingu asmeniu paskirtas 2021-11-25 vadovo įsakymu Nr. V-34-(1.3.).

Nustatyta, kad prieš vykdant pirkimus ne visi pirkimo iniciatoriai bei organizatoriai buvo pasirašę nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus²⁸, o dalis pirkimo iniciatorių, organizatorių bei pirkimų komisijos narių nebuvo deklaravę viešųjų ir privačių interesų naujoje (nuo 2021 m. birželio 1d.) deklaravimo sistemoje²⁹. Perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją. Nepateikę privačių interesų deklaracijos anksčiau minėti asmenys neturi teisės dalyvauti viešajame pirkime ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų³⁰. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota pirkimo organizatoriams bei pirkimų komisijos nariams deklaruoti viešus ir privačius interesus naujoje deklaravimo sistemoje bei užsipildyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus.

²⁸2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 2 p..

²⁹Audito metu buvo galima nustatyti tik ar interesai buvo deklaruoti audituojamu laikotarpiu, nes nuo 2021-06-01 interesai deklaruojami naujoje deklaravimo sistemoje, o prie ankstesnės deklaravimo sistemos, leidžiančios pamatyti, ar asmuo buvo deklaravęs interesus viešųjų pirkimų procedūrų metu, nebėra galimybės prisijungti.

³⁰2018-01-01 Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 4 str. 1 d., 21 str. 1d., 2d.

Susipažinus su tikrintus pirkimus vykdžiusių asmenų pateiktomis deklaracijomis galimų interesų konfliktų nenustatyta.

Atkreiptinas dėmesys, kad kai kuriais atvejais pirkimų paraiškose pirkimų organizavo funkciją atlikti įstaigos vadovas pavedė sau. Kai tuo tarpu KC Taisyklių 5 punkte nurodyta, kad šioje įstaigoje pirkimus inicijuoja, organizuoja ir vykdo įstaigos direktoriaus įsakymu paskirti asmenys, o 3 punkte apibrėžiama, kad planuodama, organizuodama ir atlikdama pirkimus ši įstaiga vadovaujasi KC Taisyklėmis, Viešųjų pirkimų įstatymu, jo įgyvendinamaisiais aktais, kitais įstatymais ir šios įstaigos priimtais teisės aktais. Atsižvelgiant į tai, pirkimai buvo atliekami nesivadovaujant įstaigos vadovo patvirtintomis KC Taisyklėmis³¹ bei neužtikrinant pakankamos viešųjų pirkimų procesų kontrolės įstaigoje. Įstaigos vadovas deklaravo interesus naujoje deklaravimo sistemoje nuo 2022 m. sausio 5 d.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pastatų įrengimo darbų pirkimas (2020-03-24 pirkimo paraiška Nr. 48), kurio vertė 10594,84 Eur (8756,07 Eur be PVM).
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės lauko apšvietimo įrenginių montavimo pirkimas (2021-11-08 pirkimo paraiška Nr. 256), kurio vertė 9438,00 Eur (7800,00 Eur be PVM).

Atsižvelgiant į tai, rekomenduota pirkimus vykdyti vadovaujantis KC Taisyklių nuostatomis arba esant poreikiui atitinkamai patikslinti KC Taisykles.

Nustatyta, kad kai kuriais atvejais iki pirkimų procedūrų pradžios metiniame pirkimų plane buvo numatomos ne visų pirkimų vertės. Kai kuriais atvejais vykdant pirkimus buvo atlikti pirkimai, kurių vertė viršijo įstaigos metiniame pirkimų plane pirkimui suplanuotą vertę.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 8756,07 Eur su PVM. 2020-03-24 pirkimo paraiškoje Nr. 48 nurodyta, kad perka darbus, nurodytas 45300000-0 BVPŽ kodas (Pastatų įrengimo darbai), tačiau pirkimų plane tokiu BVPŽ kodu darbų pirkimas nesuplanuotas.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 4210,74 Eur (4250,00 Eur su PVM). 2020-10-06 pirkimo paraiškoje Nr. 219 nurodytas prekės kodas 31520000-7, pirkimų plane šios rūšies perkamoms prekėms pagal paraiškoje nurodytą kodą yra suplanuota 2000,00 Eur suma.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 300 Eur. 2021-10-11 pirkimo paraiškoje Nr. 231 nurodytas 50000000-5 BVPŽ kodas (Remonto, priežiūros ir kitos paslaugos, susijusios su asmeniniais kompiuteriais, biuro įranga, telekomunikacijų bei garso ir vaizdo įranga), pažymėta, kad perka paslaugas, tačiau pirkimų plane tokiu BVPŽ kodu paslaugų pirkimas nesuplanuotas.

Nustatyta, kad įstaiga planuodama metinius pirkimus pirkimų plane suplanuoja identiškus pirkimus tuo pačiu BVPŽ kodu prekių grupės pirkimuose, o taip pat ir paslaugų grupės pirkimuose.

---

³¹2018-09-19 Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktoriaus įsakymo Nr. V-28 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su teisės akto pakeitimais) 5p.

Tokiu būdu įstaiga neteisingai suplanuoja bendrą metinių pirkimų vertę. Taip pat nustatyta, kad ne visi įstaigos vykdyti pirkimai buvo atlikti metiniame pirkimų plane numatytais terminais.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. pirkimų plane prekių grupėje (52-oje eilutėje) yra suplanuotas „Lauko įrenginių nuoma ir puošybos montavimo paslauga“ pirkimas nurodant BVPŽ kodą 45316110-6 (lauko apšvietimo įrenginių montavimas) bei paslaugų grupėje (1-oje eilutėje) yra suplanuotas identiškas „Lauko įrenginių nuoma ir puošybos montavimo paslauga“ pirkimas nurodant BVPŽ kodą 45316110-6 (lauko apšvietimo įrenginių montavimas).
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, kurio vertė 3305,78 Eur (4000,00 Eur su PVM). Pirkimas įvykdytas I ketvirtyje (2020-02-21 parengta pirkimo paraiška, 2020-03-02 parengta tiekėjų apklausos pažyma, 2020-03-03 sudaryta pirkimo-pardavimo sutartis), tačiau pirkimų plane pirkimas planuotas IV ketvirtyje.
-

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, negalime patvirtinti ar prieš vykdamas pirkimus buvo teisingai nustatytos pirkimo vertės – metiniame pirkimų plane sumuojant tos pačios rūšies pirkimus pagal BVPŽ kodą, ar pagal bendrą pirkimo vertę teisingai nustatyta pirkimo rūšis (supaprastintas ar mažos vertės), o pagal ją, teisingai pasirinktas pirkimo būdas. Pirkimų skaidymo atvejų nenustatyta.

Vykdamas pirkimus buvo pildomi privalomi procedūrų dokumentai: pirkimų paraiškos, tiekėjų apklausų pažymos, pirkimų registrai, kai kuriais atvejais komisijos protokolai, techninė specifikacija. Rengti pirkimo dokumentai iš esmės atitiko nustatytus reikalavimus, tačiau kai kuriais atvejais pirkimo dokumentai turėjo trūkumų. Nustatyta, kad kai kuriais atvejais pirkimų paraiškos nebuvo patvirtintos vadovo, nebuvo pasirašytos pirkimų iniciatorių, o paraiškose buvo nurodomas netikslus pirkimo BVPŽ kodas.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės rinkodaros paslaugų pirkimas, kurio vertė 1800 Eur. 2020-09-21 pirkimo paraiška Nr. 193 nepatvirtinta vadovo.
  - 2020 m. darbų suplanuota pirkti už 3471,00 Eur be PVM, po vieno mažos vertės neskelbiamo pirkimo sudaryta sutartis už 8756,07 Eur be PVM. Pirkimas įvykdytas BVPŽ kodu 45300000-0 (pastatų įrengimo darbai), o pirkimų plane numatytas BVPŽ kodas 50000000-5 (remonto ir priežiūros paslaugos).
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės asmens higienos reikmenų pirkimas, kurio vertė 100 Eur. 2020-08-03 pirkimo paraiška Nr. 135 nepasirašyta pirkimo iniciatoriaus.
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės mokomųjų seminarų pirkimas, kurio vertė 400 Eur. 2020-08-03 pirkimo paraiška Nr. 134 nepasirašyta pirkimo iniciatoriaus.
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės medienos kuro pirkimas, kurio vertė 1332 Eur. 2020-12-17 pirkimo paraiška Nr. 316 nepasirašyta pirkimo iniciatoriaus.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės remonto ir priežiūros paslaugų pirkimas, kurio vertė 300 Eur. 2021-10-11 pirkimo paraiška Nr. 231 nepasirašyta pirkimo iniciatoriaus.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės muzikos instrumentų priedų pirkimas, kurio vertė 50 Eur. 2021-12-14 pirkimo paraiška Nr. 305 nepasirašyta pirkimo iniciatoriaus.
-

Pirkimų dalyvių pasiūlymai buvo priimti ir įvertinti laikantis nustatytų procedūrų. Pirkimų dokumentų paaškinimai ar tikslinimai vykdyti laikantis nustatytų terminų. Skelbiamų pirkimų atveju apie pirkimus buvo skelbiama ir pirkimo dokumentai viešinami nustatyta tvarka. Apie pirkimo rezultatus dalyviai būdavo informuojami raštu (išskyrus žodinius pirkimus).

Zarasų krašto muziejuje audituojamu laikotarpiu didžiąją dalį tikrintų pirkimų vykdė vadovo įsakymu nepaskirti ar pirkimų vykdymui įgalioti pirkimo organizatoriai arba vadovo įsakymu sudaryta ir pirkimo vykdymui įgaliota komisija. Įstaigos viešųjų pirkimų vykdymui asmuo buvo paskirtas 2021 m. lapkričio 8 d. vadovo įsakymu Nr. P(6.1)-102. Nustatyta, kad prieš vykdant pirkimus ne visi pirkimo organizatoriai ir komisijos nariai buvo pasirašę konfidencialumo pasižadėjimus, o nešališkumo deklaracijų nebuvo pasirašęs nei vienas pirkimuose dalyvaujantis darbuotojas³². Didžioji dalis pirkimo organizatorių bei pirkimų komisijos narių nebuvo deklaravę viešųjų ir privačių interesų naujoje (nuo 2021 m. birželio 1 d.) deklaravimo sistemoje³³. Nepateikę privačių interesų deklaracijos ankščiau minėti asmenys neturi teisės dalyvauti viešajame pirkime ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų³⁴. Įstaigos vadovas taip pat nėra deklaravęs viešųjų privačių interesų naujoje deklaravimo sistemoje. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota įstaigos vadovui, pirkimo organizatoriams bei pirkimų komisijos nariams deklaruoti viešus ir privačius interesus naujoje deklaravimo sistemoje bei užsipildyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus. Rekomendacija įgyvendinta audito metu. Susipažinus su tikrintus pirkimus vykdžiusių asmenų pateiktomis deklaracijomis galimų interesų konfliktų nenustatyta.

Iki pirkimų procedūrų pradžios nebuvo numatomos pirkimo vertės, nes audituojamu laikotarpiu įstaigoje viešųjų pirkimų planai nebuvo rengti ir tvirtinami, o visi audituojamo laikotarpio pirkimai buvo atliekami nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo³⁵ bei Muziejaus Taisyklių nuostatų. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti ar prieš vykdant pirkimus buvo teisingai nustatytos pirkimo vertės, kurios nustatomos metiniame pirkimų plane sumuojant tos pačios rūšies pirkimus pagal BVPŽ kodą. Taip pat negalime patvirtinti ar teisingai pagal bendrą pirkimo vertę nustatyta pirkimo rūšis (supaprastintas ar mažos vertės), o pagal ją, teisingai pasirinktas pirkimo būdas.

Vykiant pirkimus ne visada buvo pildomi privalomi procedūrų dokumentai: pirkimų paraiškos, tiekėjų apklausų pažymos, pirkimų registrai.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualios paskaitos pirkimas. Pildyta tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-02-05 Nr.2, tačiau pirkimo paraiška pildyta nebuvo.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualios paskaitos pirkimas. Pildyta tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-03-04 Nr.3, tačiau pirkimo paraiška pildyta nebuvo.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualaus velykinio edukacinio užsiėmimo pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-03-23 Nr.4, tačiau pirkimo paraiška pildyta nebuvo.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės stacionaraus kompiuterio pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-04-17 Nr.5, tačiau pirkimo paraiška pildyta nebuvo.

---

³²2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 2 p.

³³Audito metu buvo galima nustatyti tik ar interesai buvo deklaruoti audituojamu laikotarpiu, nes nuo 2021-06-01 interesai deklaruojami naujoje deklaravimo sistemoje, o prie ankstesnės deklaravimo sistemos, leidžiančios pamatyti, ar asmuo buvo deklaravęs interesus viešųjų pirkimų procedūrų metu, nebėra galimybės prisijungti.

³⁴2018-01-01 Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 4 str. 1 d .

³⁵Viešųjų pirkimų įstatymas, 26 str. 1 d.

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualaus turo pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-04-26 Nr.7, tačiau pirkimo paraiška pildyta nebuvo.

Rengti pirkimo dokumentai iš esmės atitiko nustatytus reikalavimus, tačiau kai kuriais atvejais pirkimų dokumentai parengti nesivadovaujant Muziejaus Taisyklėmis³⁶ nes pirkimų paraiškose nenurodoma pirkimo vertė. Dėl to nėra aišku ar mažiausią kainą pasiūlęs laimėjęs tiekėjas yra nustatomas pagrįstai ir ar ta tiekėjo pasiūlyta vertė yra tinkama. Kai kuriais atvejais pirkimų paraiškose nepakankamai aiškiai aprašomas perkamas objektas nenurodant tikslų perkamų kiekių.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės dezinfekcinio skysčio dozatorių 2 vnt. pirkimas su pristatymu, kurio vertė 2020-03-16 patvirtintoje pirkimo iniciatoriaus paraiškoje nenurodyta.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės vienkartinį polietileninių pirštinių L dydžio (100 vnt.), M dydžio (100 vnt.), dezinfekcinio skysčio dozatorių 5 vnt. pirkimas su pristatymu, kurio vertė 2020-04-20 patvirtintoje pirkimo iniciatoriaus paraiškoje nenurodyta.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės reklaminių plakatų pirkimas, kurio vertė 2020-06-21 patvirtintoje pirkimo iniciatoriaus paraiškoje nenurodyta. Pirkimo paraiškoje nėra nurodytas perkamo objekto kiekis.

Nustatyta, kad kai kuriais atvejais rengti pirkimų dokumentai nebuvo patvirtinti vadovo.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualios paskaitos pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-02-05 Nr.2 nepatvirtinta vadovo.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualios paskaitos pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-03-04 Nr.3 nepatvirtinta vadovo.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualaus velykinio edukacinio užsiėmimo pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-03-23 Nr.4 nepatvirtinta vadovo.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės virtualaus turo pirkimas. Pirkimo tiekėjų (rangovų) apklausos pažyma 2021-04-26 Nr.7 nepatvirtinta vadovo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, rekomenduota pirkimų dokumentus rengti vadovaujantis Muziejaus Taisyklėmis arba esant poreikiui tikslinti Muziejaus Taisykles.

Zarasų rajono savivaldybės viešoji bibliotekoje visus tikrintus pirkimus vykdė vadovo įsakymu paskirti pirkimo organizatoriai arba vadovo įsakymu sudaryta ir pirkimo vykdymui įgaliota komisija, sudaryta ne iš mažiau kaip 3 narių. Prieš vykdant pirkimus visi pirkimo organizatoriai buvo pasirašę nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus³⁷, tačiau ne visi darbuotojai buvo deklaravę viešųjų ir privačių interesų naujoje (nuo 2021 m. birželio 1 d.) deklaravimo sistemoje³⁸. Nepateikę privačių interesų deklaracijos anksčiau minėti asmenys neturi

³⁶2017-07-03 Zarasų krašto muziejaus direktoriaus įsakymo Nr. V-48 „Dėl krašto muziejaus prekių, paslaugų ir darbų pirkimo organizavimo taisyklių patvirtinimo“ 31.1 p.

³⁷2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 2 p.

³⁸Audito metu buvo galima nustatyti tik ar interesai buvo deklaruoti audituojamu laikotarpiu, nes nuo 2021-06-01 interesai deklaruojami naujoje deklaravimo sistemoje, o prie ankstesnės deklaravimo sistemos, leidžiančios pamatyti, ar asmuo buvo deklaravęs interesus viešųjų pirkimų procedūrų metu, nebėra galimybės prisijungti.

teisės dalyvauti viešajame pirkime ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų³⁹. Įstaigos vadovas taip pat nėra deklaravęs viešųjų privačių interesų naujoje deklaravimo sistemoje. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota įstaigos vadovui, pirkimo organizatoriams bei pirkimų komisijos nariams deklaruoti viešus ir privačius interesus naujoje deklaravimo sistemoje bei užsipildyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus. Rekomendacija įgyvendinta audito metu. Susipažinus su tikrintus pirkimus vykdžiusių asmenų pateiktomis deklaracijomis galimų interesų konfliktų nenustatyta.

Iki pirkimų procedūrų pradžios metiniame pirkimų plane buvo numatomos visų tikrintų pirkimų vertės. Tikrintų pirkimų vertė neviršijo įstaigos metiniame pirkimų plane pirkimui suplanuotos vertės. Visi tikrinti įstaigos vykdyti pirkimai buvo atlikti metiniame pirkimų plane numatytais terminais.

Prieš vykdant pirkimus buvo teisingai nustatytos pirkimo vertės – metiniame pirkimų plane sumuojant tos pačios rūšies pirkimus pagal BVPŽ kodą.

Vykdamas pirkimus buvo pildomi privalomi procedūrų dokumentai: pirkimų paraiškos, tiekėjų apklausų pažymos, pirkimų registrai, kai kuriais atvejais komisijos protokolai, techninė specifikacija. Rengti pirkimo dokumentai iš esmės atitiko nustatytus reikalavimus.

Pirkimų dalyvių pasiūlymai buvo priimti ir įvertinti laikantis nustatytų procedūrų. Pirkimų dokumentų paaiškinimai ar tikslinimai vykdyti laikantis nustatytų terminų.

Kultūros centre Dusetų dailės galerijoje visus tikrintus pirkimus vykdė vadovo įsakymu paskirtas pirkimo organizatorius⁴⁰. Prieš vykdant pirkimus pirkimo organizatorius buvo pasirašęs nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą⁴¹, deklaravęs viešuosius ir privačius interesus naujoje (nuo 2021 m. birželio 1 d.) deklaravimo sistemoje⁴². Nustatyta, kad įstaigos vadovas nėra deklaravęs viešųjų privačių interesų naujoje deklaravimo sistemoje kaip numato viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas⁴³. Atsižvelgiant į tai, rekomenduota įstaigos vadovui deklaruoti viešus ir privačius interesus naujoje deklaravimo sistemoje. Rekomendacija įgyvendinta audito metu. Susipažinus su tikrintus pirkimus vykdžiusio asmens pateiktomis deklaracijomis ir atliekant pirkimų sutarčių tikrinimą, nustatytas galimas interesų konfliktas⁴⁴, nes 2020 m. įstaigoje buvo sudaryta intelektinės paslaugos sutartis su pirkimo organizatoriaus funkcijas atliekančiu darbuotoju t. y. intelektinės paslaugos pirkimą organizavo

³⁹2018-01-01 Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 4 str. 1 d .

⁴⁰2015-12-16 Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-8.

⁴¹2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 2 p..

⁴²Audito metu buvo galima nustatyti tik ar interesai buvo deklaruoti audituojamu laikotarpiu, nes nuo 2021-06-01 interesai deklaruojami naujoje deklaravimo sistemoje, o prie ankstesnės deklaravimo sistemos, leidžiančios pamatyti, ar asmuo buvo deklaravęs interesus viešųjų pirkimų procedūrų metu, nebėra galimybės prisijungti.

⁴³2019-06-27 Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo Nr. VIII-371 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2274 2 str. 5 d. 7p.

⁴⁴2019-06-11 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnis.

tas pats asmuo su kuriuo buvo pasirašyta minėtų paslaugų sutartis. Be to šis pirkimas buvo įvykdytas perkant paslaugą projekto veikloms vykdyti, kai tuo tarpu įstaigoje dirba specialistas (atliekantis ir pirkimų organizatoriaus funkcijas), kurio pareigybės nuostatose viena iš pareigų yra inicijuoti, rengti paraiškas ir vykdyti projektus.

Nustatyta, kad kai kuriais atvejais iki pirkimų procedūrų pradžios metiniame pirkimų plane buvo numatomos ne visų pirkimų vertės, o vykdant pirkimus buvo atlikti pirkimai, kurių vertė viršijo įstaigos metiniame pirkimų plane pirkimui suplanuotą vertę.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės baldų pirkimas (6 vnt.). 2021-11-19 pirkimo paraiškoje Nr.3 nurodyta, kad perka baldus, tačiau pirkimų plane tokių prekių pirkimas nesuplanuotas.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės skulptoriaus teikiamų paslaugų pirkimas, kurio vertė 6000,00 Eur su PVM. 2020-09-01 tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-40, pirkimų plane šios rūšies perkamoms paslaugoms yra suplanuota 2000,00 Eur suma.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, negalime patvirtinti ar prieš vykdant pirkimus buvo teisingai nustatytos pirkimo vertės – metiniame pirkimų plane sumuojant tos pačios rūšies pirkimus pagal BVPŽ kodą, ar pagal bendrą pirkimo vertę teisingai nustatyta pirkimo rūšis (supaprastintas ar mažos vertės), o pagal ją, teisingai pasirinktas pirkimo būdas. Pirkimų skaidymo atvejų nenustatyta.

Ne visi įstaigos vykdyti pirkimai buvo atlikti metiniame pirkimų plane numatytais terminais.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 200,00 Eur. Pirkimas įvykdytas II ketvirtyje (2020-06-19 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-19), už paslaugą apmokėta 2020-06-26 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-78, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 320,00 Eur. Pirkimas įvykdytas II ketvirtyje (2020-06-19 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-20), už paslaugą apmokėta 2020-07-13 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-81, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 300,00 Eur. Pirkimas įvykdytas III ketvirtyje (2020-07-13 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-25), už paslaugą apmokėta 2020-08-06 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-104, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 200,00 Eur. Pirkimas įvykdytas III ketvirtyje (2020-07-13 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-26), už paslaugą apmokėta 2020-08-06 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-103, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 500,00 Eur. Pirkimas įvykdytas III ketvirtyje (2020-07-27 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-27), už paslaugą apmokėta 2020-08-06 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-102, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 800,00 Eur. Pirkimas įvykdytas II ketvirtyje (2021-05-03 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-13), už paslaugą apmokėta 2021-06-28 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-80, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 1000,00 Eur. Pirkimas įvykdytas II ketvirtyje (2021-06-14 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-16), už paslaugą apmokėta 2021-08-04 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-108, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 200,00 Eur. Pirkimas įvykdytas III ketvirtyje (2021-08-02 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-42), už paslaugą apmokėta 2021-09-07 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-147, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 1260,00 Eur. Pirkimas įvykdytas III ketvirtyje (2021-08-02 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-43), už paslaugą apmokėta 2021-09-27 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-172, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.
- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas, kurio vertė 400,00 Eur. Pirkimas įvykdytas IV ketvirtyje (2021-10-06 parengta tiekėjų apklausos pažyma Nr. VP-53), už paslaugą apmokėta 2021-11-09 pagal sąskaitą faktūrą, kurios registracijos Nr. BS-215, tačiau pirkimų plane tokio tipo pirkimai suplanuoti I ketvirtyje.

Kai kuriais atvejais vykdant pirkimus buvo pildomi ne visi privalomi procedūrų dokumentai, kaip apibrėžta Galerijos Apraše⁴⁵.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas. Tiekėjų apklausos pažymos Nr. VP-87 data 2021-11-26, o pirkimų paraiška nepildyta.
-

Rengti pirkimo dokumentai (pirkimų paraiškos, tiekėjų apklausų pažymos, pirkimų registrai) iš esmės atitiko nustatytus reikalavimus, tačiau kai kuriais atvejais pirkimų dokumentai turėjo trūkumų. Nustatyta, kad kai kuriais atvejais pirkimų paraiškose/ tiekėjų apklausos pažymose nebuvo nurodoma planuojama/faktinė perkamų prekių kaina.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės baldų pirkimas. 2020-12-16 tiekėjų apklausos pažymoje Nr. VP-70 nenurodyta faktinė pirkimo vertė.
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės baldų pirkimas. 2020-07-29 tiekėjų apklausos pažymoje Nr. VP-31 nenurodyta faktinė pirkimo vertė.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės baldų pirkimas (6 vnt.). 2021-11-19 pirkimo paraiškoje Nr.3 nenurodyta planuojama pirkimo vertė.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės veidrodžių pakabinimo paslaugos pirkimas. 2021-11-10 pirkimo paraiškoje Nr.1 nenurodyta planuojama pirkimo vertė. 2021-11-10 tiekėjų apklausos pažymoje Nr. VP-76 nenurodyta planuojama pirkimo vertė.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės tautinių rūbų pirkimas. 2021-11-10 pirkimo paraiškoje Nr.2 nenurodyta planuojama pirkimo vertė.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės porėmių su drobėmis, rėmelių pirkimas. 2021-10-26 tiekėjų apklausos pažymoje Nr. VP-69 nenurodyta faktinė pirkimo vertė.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės dezinfekcinių priemonių pirkimas. 2021-11-25 tiekėjų apklausos pažymoje Nr. VP-84 nenurodyta faktinė pirkimo vertė.
-

Ne visais atvejais pirkimų dalyvių pasiūlymai buvo priimti ir įvertinti laikantis nustatytų procedūrų. Kai kuriais atvejais tiekėjų apklausos pažymos (kuriose nustatomas laimėjęs dalyvis) užpildytos ankstesne data nei pirkimo paraiškos (kuriomis leidžiama atlikti pirkimą).

---

⁴⁵2021-10-28 Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktoriaus įsakymu Nr. 1-82 patvirtinto „Kultūros centro Dusetų dailės galerijos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas“ aprašo 20.2 p.

Nustatyti atvejai:

- 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės tautinių rūbų pirkimas. Pirkimo paraiškos Nr.2 data 2021-11-10, tiekėjų apklausos pažymos Nr. VP-73 data 2021-10-28.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, rekomenduota pirkimų dokumentus rengti vadovaujantis Galerijos Aprašu arba esant poreikiui tikslinti Galerijos Aprašą.

3. Dauguma sutarčių sudarytos ir įvykdytos tinkamai, įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus užtikrinta pakankama tiekėjų konkurencija

Pirkimo sutartis yra sudaroma su dalyviu, kurio pasiūlymas pripažįstamas geriausiu, tačiau racionalų lėšų panaudojimą užtikrina ne tik laimėtojo parinkimas, bet ir tinkamas viešojo pirkimo sutarties vykdymas ir jo priežiūra. Konkurencijos užtikrinimas viešuosiuose pirkimuose yra susijęs su skaitlingumu – kuo daugiau tiekėjų turi galimybę dalyvauti viešajame pirkime, tuo didesnė konkurencija užtikrinama⁴⁶. Audito metu vertinome:⁴⁷

- ar sutartis sudaryta su laimėjusiu dalyviu; ar sudaryta ne anksčiau negu pasibaigė atidėjimo terminas;
- ar sudarytos pirkimo sutarties turinys atitinka reikalavimus;
- ar sudarant sutartį nebuvo pakeistos pirkimo dokumentuose nustatytos sąlygos;
- ar mokėjimai atlikti pagal mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių reikalavimus atitinkančius dokumentus;
- ar vykdytos sutarties nuostatos dėl savybių, kokybės, kiekių, terminų, jei ne, ar taikytos sutartyje numatytos sankcijos;
- ar įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus užtikrinta pakankama tiekėjų konkurencija.

Zarasų rajono savivaldybės kultūros centre tikrintos sutartys sudarytos su laimėjusiais tiekėjais, ne anksčiau nei pasibaigė atidėjimo terminas, visas tikrintas sutartis pasirašė vadovai arba jų įgalioti asmenys, sutarčių turinys atitiko reikalavimus. Tikrintose sutartyse nebuvo nustatytas ilgesnis nei 36 mėn. prekių tiekimo ar paslaugų teikimo laikotarpis, sąlygos nebuvo keistos. Pagal pateiktus dokumentus prekių, suteiktų paslaugų savybės atitiko pirkimo dokumentuose nurodytas techninės specifikacijos savybes.

⁴⁶Viešųjų pirkimų įstatymo komentaras „17 straipsnis. Pagrindiniai pirkimų principai“ <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360016398680-17-straipsnis-Pagrindiniai-pirkim%C5%B3-principai>.

⁴⁷Viešųjų pirkimų įstatymas, 42 str., 86 str. 1 d., 3 d, 8 d., 9 d., 87 str., 89 str. 1 d., Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, 21.3.9. p, 21.3.17 p., 21.4.6. p., 5, Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių 3p., 9 p., Viešųjų pirkimų procesų aprašo 5.1.5.5 p., 5.1.6.1. p.

Vertinant atsirinktas po mažos vertės pirkimų procedūrų sudarytas sutartis nustatyta, kad rašytinės sutartys sudarytos tinkamai, nustatytos pagrindinės sąlygos, kaip to reikalauja Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.4.6. p. Visų tikrintų pirkimų sutarčių nuostatos dėl savybių, kokybės, kiekių, terminų įvykdytos tinkamai.

Nustatyta, kad kai kuriais atvejais dalis apmokėjimų vykdyta pagal pateiktas išankstines sąskaitas faktūras, tinkamais terminais, tačiau prekės/paslaugos įsigijimo/suteikimo faktą patvirtinančių dokumentų (sąskaitų faktūrų/ PVM sąskaitų faktūrų) nepateikta⁴⁸. Išankstinė sąskaita-faktūra – įformintas atsiskaitymas už tam tikras prekes bei paslaugas, tačiau tai yra laisva forma pasirašytas susitarimas, kurio pagrindu įtvirtinimas tam tikras mokėjimas. Šiame dokumente nurodoma kam pinigai bus pervedami, kokia suma, į kokią sąskaitą ir kodėl, tačiau pilnai atlikus visus sutartus darbus/pardavus prekes ar paslaugas turi būti išrašoma sąskaita faktūra/ PVM sąskaita faktūra.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės specialių drabužių ir jų priedų pirkimas (2020-12-15 paraiška Nr.309). Apmokėjimas prekės tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2020-12-18 Nr. 53598310.
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės šildytuvų pirkimas (2020-12-02 paraiška Nr.291). Apmokėjimas prekės tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2020-12-11.
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės baldų pirkimas (2020-12-02 paraiška Nr.292). Apmokėjimas prekės tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2020-12-09 CAVI Nr. 651.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės mokomojo seminaro pirkimas (2021-02-04 paraiška Nr.2). Apmokėjimas paslaugos tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2021-02-08 AVANS Nr. 00636.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės nešiojamojo kompiuterio pirkimas (2021-05-24 paraiška Nr.78). Apmokėjimas paslaugos tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2021-05-24 PIGU-LT Nr. 61676846.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės muzikos instrumentų ir jų dalių pirkimas (2021-05-05 paraiška Nr.56). Apmokėjimas paslaugos tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2021-05-05 MIL Nr. V0505.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės sporto prekių ir reikmenų, stalo žaidimų pirkimas (2021-04-13 paraiška Nr.34). Apmokėjimas paslaugos tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2021-04-13 IZ Nr. 95.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės mokomojo seminaro pirkimas (2021-03-26 paraiška Nr.19). Apmokėjimas paslaugos tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2021-04-01 AVANS Nr. 00760.
  - 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės molio pirkimas (2021-12-13 paraiška Nr.300). Apmokėjimas paslaugos tiekėjui atliktas pagal išankstinę sąskaitą 2021-12-15 Nr.K15395.
-

Nustatyta, kad didžioji dauguma tikrintų neskelbiamos mažos vertės pirkimų buvo vykdyti pirkime dalyvaujant tik vienam dalyviui, bet nepažeidžiant Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo reikalavimų dėl konkurencijos užtikrinimo.

Zarasų krašto muziejuje tikrintos sutartys sudarytos su laimėjusiais tiekėjais, ne anksčiau nei pasibaigė atidėjimo terminas, visas tikrintas sutartis pasirašė vadovai arba jų įgalioti asmenys, sutarčių turinys atitiko reikalavimus. Tikrintose sutartyse nebuvo nustatytas ilgesnis nei 36 mėn. prekių tiekimo ar paslaugų teikimo laikotarpis, sąlygos nebuvo keistos. Pagal pateiktus

---

⁴⁸Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 780 patvirtintų Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių 3p., 9 p.(Suvestinė redakcija nuo 2021-07-01).

dokumentus prekių, suteiktų paslaugų savybės atitiko pirkimo dokumentuose nurodytas techninės specifikacijos savybes.

Vertinant atsirinktas po mažos vertės pirkimų procedūrų sudarytas sutartis nustatyta, kad rašytinės sutartys sudarytos tinkamai, nustatytos pagrindinės sąlygos, kaip to reikalauja Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.4.6. p. Tikrintuose pirkimuose mokėjimai atlikti pagal mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių reikalavimus atitinkančius dokumentus. Visų tikrintų pirkimų sutarčių nuostatos dėl savybių, kokybės, kiekių, terminų įvykdytos tinkamai.

Nustatyta, kad visi tikrinti neskelbiamos mažos vertės pirkimuose dalyvaujant trims dalyviams ir nepažeidžiant Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo reikalavimų dėl konkurencijos užtikrinimo.

Zarasų rajono savivaldybės viešoji bibliotekoje tikrintos sutartys sudarytos su laimėjusiais tiekėjais, ne anksčiau nei pasibaigę atidėjimo terminas, visas tikrintas sutartis pasirašė vadovai arba jų įgalioti asmenys, sutarčių turinys atitiko reikalavimus. Tikrintose sutartyse nebuvo nustatytas ilgesnis nei 36 mėn. prekių tiekimo ar paslaugų teikimo laikotarpis, sąlygos nebuvo keistos. Pagal pateiktus dokumentus prekių, suteiktų paslaugų savybės atitiko pirkimo dokumentuose nurodytas techninės specifikacijos savybes.

Vertinant atsirinktas po mažos vertės pirkimų procedūrų sudarytas sutartis nustatyta, kad rašytinės sutartys sudarytos tinkamai, nustatytos pagrindinės sąlygos, kaip to reikalauja Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.4.6. p. Tikrintuose pirkimuose mokėjimai atlikti pagal mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių reikalavimus atitinkančius dokumentus. Visų tikrintų pirkimų sutarčių nuostatos dėl savybių, kokybės, kiekių, terminų įvykdytos tinkamai.

Nustatyta, kad 2 atvejais pirkimų sutarčių vertės viršijo 3000,00 Eur be PVM, tačiau nebuvo sudarytos rašytinės sutartys, tuo nevykdytos Viešųjų pirkimų įstatymo 86 str. 7 d. nuostatos.

Nustatyti atvejai:

- 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės stalų pirkimas. BVPŽ kodas 39121000, 2020-08-31 mažos vertės viešojo pirkimo pažyma Nr.43. Pirkimo vertė 3390,00 Eur be PVM (4101,90 Eur su PVM).
  - 2020 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės roletų pirkimas. BVPŽ kodas 39515000, 2020-12-14 mažos vertės viešojo pirkimo pažyma Nr.125. Pirkimo vertė 3037,21 Eur be PVM (3675,02 Eur su PVM).
-

Nustatyta, kad didžioji dauguma tikrintų neskelbiamos mažos vertės pirkimų buvo vykdyti pirkime dalyvaujant tik vienam dalyviui, bet nepažeidžiant Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo reikalavimų dėl konkurencijos užtikrinimo.

Kultūros centre Dusetų dailės galerijoje tikrintos sutartys sudarytos su laimėjusiais tiekėjais, tačiau kai kuriais atvejais tikrintos sutartys nebuvo pasirašytos iš tiekėjų pusės.

Nustatyti atvejai:

▪ 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos pirkimas. 2021-06-03 mažos vertės viešojo pirkimo pažyma Nr.15. Pirkimo vertė 2200,00 Eur. 2021-06-22 paslaugų sutartis Nr. 9.

Tikrintose sutartyse nebuvo nustatytas ilgesnis nei 36 mėn. prekių tiekimo ar paslaugų teikimo laikotarpis, sąlygos nebuvo keistos. Pagal pateiktus dokumentus prekių, suteiktų paslaugų savybės atitiko pirkimo dokumentuose nurodytas savybes.

Vertinant atsirinktas po mažos vertės pirkimų procedūrų sudarytas sutartis nustatyta, kad rašytinės sutartys sudarytos tinkamai, nustatytos pagrindinės sąlygos, kaip to reikalauja Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.4.6. p.

Kai kuriais atvejais tikrintuose pirkimuose, nors mokėjimai buvo atlikti pagal mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių reikalavimus atitinkančius dokumentus, tačiau sutartys nebuvo įvykdytos tinkamai.

Nustatyti atvejai:

▪ 2021 m. vykdytas neskelbiamas mažos vertės koncertinės programos (kurioje koncertuos 2 atlikėjai) pirkimas. 2021-06-03 mažos vertės viešojo pirkimo pažyma Nr.15, pirkimo vertė 2200,00 Eur, nustatytas laimėtojas su kuriuo 2021-06-22 buvo sudaryta paslaugų sutartis Nr. 9. Sutartyje buvo numatyta sąlyga apmokėjimą už suteiktas paslaugas užsakovui įvykdyti per 3 darbo dienas nuo sąskaitos pateikimo (sutarties 2.4 punktas). Apmokėjimas, nors ir laikantis sutartyje nurodyto apmokėjimo termino, buvo atliktas ne pirkimo laimėtojui (įstaigai su kuria sudaryta paslaugų teikimo sutartis), o tiesiogiai 2 koncertinės programos paslaugų teikėjams.

Nustatyta, kad didžioji dauguma tikrintų neskelbiamos mažos vertės pirkimų buvo vykdyti pirkime dalyvaujant tik vienam dalyviui, bet nepažeidžiant Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo reikalavimų dėl konkurencijos užtikrinimo.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas /Priemonė /Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie jos įgyvendinimą terminas (data)
1.	Pildyti patvirtintos formos viešųjų pirkimų registrus arba, esant poreikiui, patvirtinti naudojimui patogias registrų formas.	Kultūros centras Dusetų dailės galerija	Patvirtinta pirkimų registrų forma.	2022-07-01
		Zarasų krašto muziejus	Patikslintos Muziejaus Taisyklės – patvirtinta naudojimui patogi pirkimų registrų forma.	2022-06-01
		Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras	Patikslintos KC Taisyklės – patvirtinta naudojimui patogi pirkimų registrų forma.	2022-06-30
2.	Kiekvienais metais rengti, tvirtinti ir tikslinti pirkimų planą vadovaujantis įstaigos pirkimų taisyklių/aprašo nuostatomis arba, esant poreikiui, patikslinti įstaigos pirkimų taisykles/aprašą.	Kultūros centras Dusetų dailės galerija	Patvirtinta pirkimų plano forma ir patikslintos Galerijos Aprašo nuostatos, kuriomis bus vadovujamasi rengiant, tvirtinant bei tikslinant pirkimų planą.	2022-07-01
		Zarasų krašto muziejus	Patikslintos Muziejaus Taisyklės – patvirtinta naudojimui patogi pirkimų plano forma.	2022-06-01
		Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras	Patikslintos KC Taisyklių nuostatos.	2022-06-30
3.	Vykdėti pirkimus bei rengti pirkimų dokumentus vadovaujantis įstaigos pirkimų taisyklėmis/aprašu arba esant poreikiui tikslinti įstaigos pirkimų taisykles/aprašą.	Kultūros centras Dusetų dailės galerija	Patikslintos Galerijos Aprašo nuostatos, kuriomis bus vadovujamasi vykdant pirkimus.	2022-07-01
		Zarasų krašto muziejus	Patikslintos Muziejaus Taisyklių nuostatos, kuriomis bus vadovujamasi vykdant pirkimus.	2022-06-01
		Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras	Patikslintos KC Taisyklių nuostatos, kuriomis bus vadovujamasi vykdant pirkimus.	2022-06-30

4.	Pirkimo organizatoriams bei pirkimų komisijos nariams deklaruoti viešus ir privačius interesus naujoje deklaravimo sistemoje bei užsipildyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus.	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras	Deklaruoti vieši ir privatūs interesai naujoje deklaravimo sistemoje bei užpildytos nešališkumo deklaracijos ir konfidencialumo pasižadėjimai.	2022-06-30
<p>* Priemonės ir terminus rekomendacijoms įgyvendinti pateikė Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras, Zarasų krašto muziejus, Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Kultūros centro Dusetų dailės galerija. Atstovai ryšiams, atsakingi už Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro viešųjų pirkimų specialistė Agnė Umbrasienė, tel. 8 65363787, el.paštas kan.agne@gmail.com., Zarasų krašto muziejaus muziejininkas Šarūnas Pošius, tel. 8 385 52596, el.paštas muziejus@zarasai.lt, Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ūkio skyriaus vedėja Irena Sventickienė, tel. 8 385 43574, el.paštas ukio.sk@zarasubiblioteka.lt, Kultūros centro Dusetų dailės galerijos kultūrinių veiklų koordinatore Ieva Špūrienė, tel. 8 385 56878, el.paštas dusetu.galerija@gmail.com.</p>				

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė

Audito ataskaitos „Savivaldybės
biudžetinių kultūros įstaigų 2020–2021
metų viešųjų pirkimų vertinimas“
1 priedas.

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

BVPŽ – Bendrasis viešųjų pirkimų žodynas.

CPO – Centrinė perkančioji organizacija.

CVPIS – Centrinė viešųjų pirkimų informacinė tarnyba.

Įstaigos – Zarasų rajono savivaldybės kultūros įstaigos.

Kontrolės ir audito tarnyba – Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

VPT – Viešųjų pirkimų tarnyba.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar 2020–2021 metais organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus bei jų pagrindu sudarytas viešojo pirkimo-pardavimo sutartis laikomasi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar sukurta tinkama viešųjų pirkimų sistemos vidaus kontrolės aplinka ir procedūros;
- ar prekės, paslaugos ir darbai įsigyti laikantis teisės aktų reikalavimų;
- ar sutartys sudarytos ir įvykdytos tinkamai, ar įsigyjant prekes užtikrinama tiekėjų konkurencija.

Audito subjektai:

- Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras
- Zarasų krašto muziejus
- Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka
- Kultūros centras Dusetų dailės galerija.

Audituojamas 2020–2021 m. laikotarpis.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴⁹.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Įstaigose sukurtos pakankamos viešųjų pirkimų vidaus kontrolės procedūros.	<u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Įstaigų vadovų patvirtintus Viešųjų pirkimų procedūrų aprašus; ▪ su pirkimais susijusius vadovų įsakymus; ▪ darbuotojų pareigines instrukcijas. 	Įvertinti ar: <ul style="list-style-type: none"> ▪ nustatyti pirkimų planavimo, vykdymo ir sutarties vykdymo kontrolės procese dalyvaujantys asmenys, apibrėžtos jų funkcijos ir atsakomybė; ▪ nustatyta pirkimų organizavimo tvarka nuo pirkimų poreikio formavimo iki pirkimo sutarties sudarymo arba, jeigu pirkimo sutartis nebuvo sudaryta, iki

⁴⁹ Parengti ir patvirtinti Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos, prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/new/page.php?326>.

		pirkimo procedūros pabaigos; <ul style="list-style-type: none"> ▪ patvirtintos standartinės dokumentų, susijusių su pirkimų planavimu, vykdymu ir sutarčių kontrole, formos.
2. Prekės, paslaugos ir darbai įsigyti iš esmės laikantis teisės aktų reikalavimų.	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Įstaigos vadovo patvirtintą Viešųjų pirkimų procedūrų aprašą; ▪ su pirkimais susijusius vadovų įsakymus; ▪ metinius pirkimų planus; ▪ viešųjų pirkimų registrus; ▪ informaciją Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir Centriniam viešųjų pirkimų portale, ▪ nešališkumo deklaracijas, konfidencialumo pasižadėjimus, privačių interesų deklaracijas sistemoje PINREG; ▪ viešųjų pirkimų procedūrų dokumentus; ▪ viešųjų pirkimų komisijos protokolus; <p>Vertinimo apimtis: Mažos vertės pirkimuose, po kurių buvo sudarytos žodinės sutartys (1328 sutartys), t.y. itin mažos vertės pirkimai (iki 3000 Eur be PVM), kuriems keliami nedideli reikalavimai, profesiniu požiūriu vertinami kaip labai mažai rizikingi, bendra jų vertė sudarė tik 44 proc. visų pirkimų vertės, taikyta maža imtis – statistinės atsitiktinės atrankos būdu pasirinkta po 10 proc. žodinių sutarčių iš kiekvieno audituojamo subjekto. Iš viso detalioms audito procedūroms pasirinkta 133 žodinės sutartys. Pirkimuose, po kurių buvo sudarytos rašytinės sutartys (289 sutartys), taikyta vidutinė imtis ir tikrinimui pasirinkta po 50 proc. sudarytų rašytinių sutarčių iš kiekvieno audituojamo subjekto, t.y. 146 sutartys. Siekiant, kad būtų įvertinta kuo didesnė pirkimų ir jų būdų įvairovė, sutarčių subvisuma dalinta į tris grupes: prekės, paslaugos, darbai ir pasirinktas vertinimui sutarčių skaičius paskirstytas proporcingai pagal grupių vienetų skaičių. Konkretūs imties vienetai pasirinkti statistinės atsitiktinės atrankos būdu.</p>	<p>Įvertinti ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ įstaiga planuodama pirkimus ir rengdamasi jų vykdymui tvirtina metinius pirkimų planus, atsižvelgiant į poreikį juos keičia, viešina jų pagrindu sudarytas suvestines; ▪ teisingai skaičiuojamos numatomos pirkimų vertės bei, atsižvelgiant į jas, pasirenkami pirkimų būdai. ▪ pirkimus vykdė vadovų įgalioti subjektai, kurie buvo pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją, deklaravę interesus; ▪ iki pirkimų procedūrų pradžios buvo nustatyta numatoma pirkimo vertė; ▪ priklausomai nuo pirkimo vertės pasirinktas pirkimo būdas atitinka Viešųjų pirkimų įstatymo, Mažos vertės pirkimų aprašo ar vidinės tvarkos nuostatas, ar pirkimas nebuvo skaidytas, siekiant išvengti pirkimo būdo pasirinkimo; ▪ rengti reikalingi pirkimo procedūrų dokumentai; ▪ parengti pirkimo dokumentai atitinka nustatytus reikalavimus, ar juose nustatytos aiškios ir tikslios sąlygos, techninė specifikacija atitinka pagrindinius Viešųjų pirkimų įstatymo principus; ▪ dalyvių pasiūlymai buvo priimti ir įvertinti laikantis nustatytų procedūrų;

<p>3. Dauguma sutarčių sudarytos ir įvykdytos tinkamai</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ viešųjų pirkimų procedūrų dokumentus; ▪ sudarytas sutartis; ▪ prekių gavimo aktus; ▪ sąskaitos faktūras, jų apmokėjimo dokumentus. 	<p>Įvertinti, ar</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sutartis sudaryta su laimėjusiu dalyviu ir ne anksčiau negu pasibaigė atidėjimo terminas; ▪ sudarytos pirkimo sutarties turinys atitinka reikalavimus; ▪ sudarant sutartį nebuvo pakeistos pirkimo dokumentuose nustatytos sąlygos; ▪ ar mokėjimai atlikti pagal mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių reikalavimus atitinkančius dokumentus; ▪ ar vykdytos sutarties nuostatos dėl savybių, kokybės, kiekių, terminų, jei ne, ar taikytos sutartyje numatytos sankcijos; ▪ ar įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus užtikrinta pakankama tiekėjų konkurencija.
--	---	---